

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 614-1930)

Originalt emne

Arbejderforhold

Arbejderforhold/Undervisning for Arbejdsløse

Uddrag fra byrådsmødet den 8. januar 1931 - side 8

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 614-1930)

Forslag fra Leonhard Hansen og Stecher Christensen om Bevilling af 1400 Kr. til Underholdning for Arbejdsløse.

Følgende indstilling forelaa:

"Undertegnede henstiller herved til Byraadet, at der i Lighed med det foregaaende Aar foranstaltes Foredrag, Underholdning, Koncerter og Teaterbesøg m. m. for de Arbejdsløse i Maanederne Januar, Februar og Marts, og at Byraadet stiller et Beløb paa indtil 1400 Kr. til Raadighed herfor".

Leonhard Hansen udtalte, at naar dette Andragende ikke var kommet frem sammen med det foregaaende, skyldtes det, at de konservative i de sidste Aar ikke havde villet være med dertil, og de burde derfor have Lejlighed til overfor Offentligheden at vise deres Stilling hertil og om de eventuelt havde skiftet Mening. Taleren skulde ikke nærmere komme ind paa Betydningen af en saadan Foranstaltning, for naar Folk havde været arbejdsløse i lang Tid, vilde enhver kunne forstaa, hvad en lille Adspredelse i deres triste Tilværelse betød for dem. Taleren haabede, at man i Aar kunde blive enige om at bevilge de 1400 Kr.

J. Chr. Møller kunde godt sige Leonhard Hansen Tak for, at man fik Lejlighed til at tale derom i Byraadet, men dermed hørte ogsaa Venligheden op, for han kunde lige saa godt

have sagt, at det var ligegyldigt, om Talerens Gruppe stemte for eller imod, da det vilde blive vedtaget alligevel. Taleren kunde ikke indse, at Leonhard Hansens Begrundelse var særlig god; en saadan Underholdning var nærmest en Præmiering for at være arbejdsløs. Man havde nu bevilget Penge til Bispisning og ligeledes til Undervisning udfra den Betragtning, at det er godt, at Folk lærer saa meget som muligt; for det var rigtigt, hvad Bjørnbak i sin Tid sagde: Kundskab er Magt, Uvidenhed Trældom! Men at der ogsaa skal sørges for Fornøjelser til de Arbejdsløse var ganske urimeligt, for det kunde mange af dem, der arbejder fra Morgen til Aften, ikke tillade sig. Beløbet spillede jo ikke nogen Rolle i Forhold til, hvad der ellers blev givet ud til sociale Foranstaltninger, men man burde ikke skabe noget Præcedens ved at komme med denne Bevilling hvert Aar, og Taleren vilde foreslaa at stemme imod Forslaget.

Leonhard Hansen fandt det kynisk af Fabrikant Møller at tale om Præmiering af arbejdsløse eller hjemløse Mennesker; de havde det strengt nok i Forvejen, og det var ganske malplaceret at bruge den Slags Udtryk. Hvis det var Folk, der ikke vilde arbejde, var Forholdet et andet, men det var der ikke Tale om her; de løb tværtimod fra Arbejdsplads til Arbejdsplads uden at kunne skaffe sig noget som helst Arbejde. Angaaende Bispisningen, saa kunde Samfundet vel næppe lade dem sulte ihjel; det var derfor ganske naturligt at yde en Bevilling dertil, og det turde de borgerlige Medlemmer heller ikke gaa imod. Naar man saa vidste, hvorledes disse Mennesker led Sorg og Nød, burde man kunne gaa med til at unde dem en fattig Glæde. Hvorvidt de lavest lønnede blandt Arbejderne kunde tillade sig dette, vidste Taleren ikke, men de havde i hvert Fald Glæden ved deres Hjem og ved at kunne sørge for sig selv og sin Familie; det kunde de Arbejdsløse ikke, og det var Motivering nok for den foreslaaede Foranstaltning.

J. Chr. Møller bemærkede, at naar Leonhard Hansen vilde sla fast, at alle de Arbejdsløse og Hjemløse i Aarhus vil arbejde, saa kom han vist til at trække lidt fra, for hvis Sagen blev undersøgt, vilde der nok findes en Del permanente Arbejdsløse, som hverken vilde arbejde eller gøre sig nogen som helst Ulejlighed for at skaffe sig Arbejde, saa alle Arbejdsløse kunde ikke kæmmes over een Kam. Der var sikkert baade Arbejdsløse og Hjemløse, der gerne vilde, men ikke kunde faa Arbejde; men der var ikke Tvivl om, at der ogsaa var mange af den anden Slags, der kun vilde leve af Samfundet uden at foretage sig nyttigt Arbejde. Naar man skaffede dem Spise og Drikke, maatte det kaldes tilstrækkeligt. Kunde man saa endda dele dem, saa man fik dem frem, der vil arbejde, var der ikke saa meget at sige dertil, men for de andre var der næppe Grund til en saadan Foranstaltning. Taleren

forstod ikke, hvad Leonhard Hansen mente med Udtrykket "en fattig Glæde", for det, der var foreslaaet her, var vel det bedste, der kunde bydes i den Retning.

Leonhard Hansen konstaterede, at de borgerlige Medlemmer ikke forstod den Pligt, som Samfundet har til at tage sig af arbejdsløse og hjemløse Mennesker. De burde tænke lidt mere over dette Problem og være interesseret i at gøre noget, der kan bidrage til al sprede disse Menneskers bitre Tanker, og hvis der ikke var nogen, som vilde gøre noget for dem, kunde det let blive til Skade for Borgerskabet. Naar Hr. Møller udtalte, at der findes en hel Del Folk, som ikke vil arbejde, saa skyldte han Bevis derfor; det var let nok at udslynge en saadan Paastand, men han burde trække dem frem, for hvis der fandtes nogen, burde de hverken have Understøttelse eller noget som helst af det offentlige.

J. Chr. Møller syntes, at Leonhard Hansen kom med en direkte Trusel, idet han vel tænkte paa, hvorledes de Arbejdsløse var optraadt i København. Angaaende Arbejdsvilligheden, saa vilde det vist blive lige saa vanskeligt for Leonhard Hansen at bevise, at de alle vil arbejde.

Forslaget vedtoges med 11 Stemmer mod 8.

16. Meddelelse fra Borgmesteren om Kommunens Finanser.

Borgmesteren pegede paa, at saadanne Oplysninger ikke plejede at komme for aabne Døre, men det skete her, fordi Bladene ofte bragte helt gale Tal, naar der var Tale om saadanne Forhold. Hvis nogen af Medlemmerne ønskede Sagen henlagt til det lukkede Møde, vilde det ske, og af den Grund havde Taleren ikke fremlagt noget skriftligt vedrørende Sagen. Det drejede sig blot om nogle faa Oplysninger angaaende det Laan paa 12 Mill. Kr., som Kommunen fik i November Maaned. Den 4. November havde Kommunen indestaaende i Banken 4.006. 623 Kr. og den 4. December kun 3.061. 886 Kr. Den 9. December var det gaaet ned til godt 2 Mill. Kr., den 22. December 2. 477. 257 Kr., og den 6. Januar var Beholdningen kun 1. 375. 857 Kr. Der var næppe Grund til nogen Diskussion om dette Forhold, men Taleren havde villet meddele det, for at Skatteyderne kunde vide lidt om, hvorledes det var gaaet med det store Laan.